

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від «09» червня 2026 р. № 8)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»
Віра РОГОВА
Наказ від «09» червня 2026 р. № 162

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В 9 КЛАСІ НУШ»
(Природнича освітня галузь: географія)**

Розробники програми: КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (Часнікова О.В., проректор КНЗ КОР «Київський обласний інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, кандидат педагогічних наук»; Сovenko В.В., методист відділу загальної середньої освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»).

Напрямок підвищення кваліфікації

Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми

Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904.

Термін дії програми

3 09.06.2026 до 09.06.2031.

Рецензенти

1. **Довгань Андрій Іванович**, кандидат географічних наук, доцент, проректор КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».
2. **Дехтяр Наталія Миколаївна**, учитель географії Згурівського ліцею Згурівської селищної ради Київської області, вищої категорії.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Упровадження Державного стандарту базової середньої освіти в 9 класі Нової української школи зумовлює необхідність удосконалення професійних компетентностей учителів географії. Сучасне навчання географії передбачає реалізацію компетентнісного та діяльнісного підходів, формування географічної грамотності, просторового мислення, уміння аналізувати природні, соціальні та економічні процеси, оцінювати взаємозв'язки між людиною і довкіллям та застосовувати набуті знання для розв'язання практичних і життєвих завдань.

Особливого значення набуває підготовка дев'ятикласників до завершення базової середньої освіти та усвідомленого вибору подальшої освітньої траєкторії, зокрема через формування уявлень про сучасні географічні професії, глобальні виклики та можливості використання географічних знань у різних сферах діяльності. Це потребує впровадження практико-орієнтованих і компетентнісних завдань, використання картографічних матеріалів, цифрових геоінформаційних технологій, STEM-підходів та інструментів штучного інтелекту.

Окрім того, актуальним є вдосконалення підходів до формувального й підсумкового оцінювання результатів навчання учнів за групами результатів, розвиток дослідницької діяльності та забезпечення наступності між базовою і профільною середньою освітою в контексті підготовки здобувачів освіти до вибору подальшої освітньої траєкторії.

Програма підвищення кваліфікації вчителів природничої освітньої галузі закладів загальної середньої освіти «Сучасні підходи до реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в 9 класі Нової української школи: природнича освітня галузь» (далі - програма) спрямована на підготовку вчителів до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», з урахуванням положень: постанов Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників»; наказів Міністерства освіти і науки України; Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (від 29.08.2024 № 1225), «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки» (від 20.08.2025 №1163), «Про затвердження Концептуальних засад реформування

профільної середньої освіти (академічні ліцеї)» (від 10.10.2024 №1451), «Про затвердження Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням» (від 26.05.2025 №765), інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів.

Цільова група: вчителі географії 9-х класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: реалізація програми передбачає залучення фахівців, які мають відповідну фахову та методичну підготовку з питань реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, сучасних підходів до навчання географії та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти. Практична складова програми орієнтована на виконання професійно спрямованих завдань, моделювання педагогічних ситуацій, використання цифрових інструментів і STEM-підходів, обмін педагогічним досвідом та професійну рефлексію. Для виконання окремих практичних завдань передбачається використання слухачами цифрових пристроїв із доступом до мережі Інтернет.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна, дистанційна) за змішаною формою навчання; дистанційний етап проводиться в синхронному режимі (онлайн).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей учителів географії закладів загальної середньої освіти щодо реалізації вимог Державного стандарту базової середньої освіти, упровадження сучасних підходів до навчання географії та забезпечення підготовки здобувачів освіти до усвідомленого вибору профілю подальшого навчання.

Завдання підвищення кваліфікації:

актуалізувати знання щодо нормативно-правових засад реалізації Державного стандарту базової середньої освіти та особливостей організації освітнього процесу з географії у 9 класі;

удосконалити вміння аналізувати модельні навчальні програми, розробляти навчальні програми та здійснювати календарно-тематичне планування відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти;

розвинути здатність проектувати компетентнісно та практико-орієнтовані завдання з алгебри й геометрії, зокрема з профорієнтаційним спрямуванням;

удосконалити вміння адаптувати та модифікувати зміст навчального матеріалу з географії відповідно до освітніх потреб учнів, зокрема учнів з особливими освітніми потребами;

розвинути готовність до ефективного використання цифрових інструментів і STEM-підходів у процесі навчання географії;

удосконалити вміння застосовувати формувальне оцінювання та здійснювати оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за групами результатів;

поглибити й розширити знання педагогів щодо вікових і психологічних особливостей здобувачів освіти циклу базового предметного (9 клас) навчання;

розвинути здатність створювати безпечне, інклюзивне та мотивувальне освітнє середовище, що сприяє розвитку природничої компетентності здобувачів освіти й формуванню їхньої готовності до усвідомленого вибору профілю подальшого навчання;

розвинути здатність до професійної рефлексії, дотримання принципів академічної доброчесності, професійного саморозвитку та навчання впродовж життя.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

предметно-методична (A2), інформаційно-цифрова (A3), психологічна (B1), оцінювально-аналітична (Г3).

Очікувані результати навчання:

знання нормативно-правових засад реалізації Державного стандарту базової середньої освіти та сучасних підходів до навчання географії;

уміння планувати й організовувати освітній процес з географії на основі модельних навчальних програм, компетентнісного та практико-орієнтованого підходів;

здатність застосовувати формувальне оцінювання та здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за групами результатів;

здатність використовувати цифрові інструменти та STEM-підходи для проєктування, організації, оцінювання й рефлексії освітнього процесу;

спроможність створювати безпечне, інклюзивне та мотивувальне освітнє середовище, що сприяє професійному самовизначенню та усвідомленому вибору дев'ятикласниками профілю навчання з урахуванням вікових і психологічних особливостей здобувачів освіти;

готовність до професійної рефлексії, дотримання принципів академічної доброчесності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу та передбачає визначення рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості практичних умінь, здатності застосовувати

набуті знання у професійній діяльності та здійснювати рефлексію власного навчання.

Результати навчання за програмою оцінюються за 100-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів розподіляється за видами навчальної діяльності таким чином:

виконання практичних завдань – 60 балів: повнота та правильність виконання завдань, доцільність застосування запропонованих методів та інструментів, здатність використовувати набуті знання для розв’язання практичних професійних завдань;

підсумкове тестування – 40 балів: правильність відповідей на тестові завдання; прохідний поріг – не менше 70 % правильних відповідей.

Підсумкова рефлексія є обов’язковою складовою оцінювання результатів навчання та передбачає осмислення слухачами досягнутих результатів, самооцінювання власного навчального поступу, визначення набутих знань і вмінь та можливостей їх практичного застосування у професійній діяльності. Проводиться з використанням Google Форми.

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів – високий рівень: слухач/слухачка демонструє системне розуміння змісту програми, успішно виконує практичні завдання, обґрунтовано застосовує набуті знання та вміння у професійних ситуаціях, здійснює змістовну рефлексію результатів навчання.

75-89 балів – достатній рівень: слухач/слухачка засвоїв/засвоїла основний зміст програми, виконує практичні завдання та демонструє здатність застосовувати набуті знання і вміння у професійній діяльності, допускаючи окремі неточності.

60-74 бали – середній рівень: слухач/слухачка демонструє базове розуміння змісту програми та часткову здатність застосовувати набуті знання і вміння під час виконання практичних завдань.

Менше 60 балів – недостатній рівень: результати навчання за програмою не досягнуті в обсязі, достатньому для успішного завершення навчання.

Для успішного завершення навчання за програмою слухач/слухачка має набрати не менше 60 балів зі 100 можливих та виконати підсумкове тестування з результатом не менше 70 % правильних відповідей.

Подальша підтримка, супровід

Після завершення навчання передбачено консультаційно-методичний супровід слухачів із питань реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, підготовки здобувачів освіти до усвідомленого вибору профілю навчання та впровадження сучасних підходів до навчання географії.

Слухачам забезпечується доступ до електронних навчально-методичних матеріалів, можливість отримання консультацій, представлення й обговорення

авторських методичних розробок у професійній спільноті, обміну досвідом та участі в методичних і науково-практичних заходах Інституту.

Документ про підвищення кваліфікації.

За результатами успішного виконання програми видається свідоцтво про підвищення кваліфікації обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800.

Вартість - 450 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Освітній процес за програмою передбачає поєднання лекційних і практичних занять, самостійної роботи слухачів та контрольних заходів. Зміст і форми навчальної діяльності спрямовані на досягнення визначених програмою результатів навчання, удосконалення професійних компетентностей учителів географії та практичне застосування набутих знань і вмінь у професійній діяльності.

Практичні заняття передбачають виконання професійно орієнтованих і компетентнісних завдань, аналіз та моделювання педагогічних ситуацій, проектування навчальних занять і навчальних проєктів, розроблення інструментів оцінювання, використання цифрових інструментів і STEM-підходів. Самостійна робота спрямована на опрацювання нормативно-правових і навчально-методичних матеріалів, поглиблення змісту програми та виконання професійно орієнтованих завдань.

Контроль результатів навчання здійснюється відповідно до визначеної програмою системи оцінювання та включає оцінювання виконаних практичних завдань і підсумкове тестування. Підсумкова рефлексія є обов'язковою складовою завершення навчання за програмою.

Загальний обсяг програми становить 30 годин (1 кредит ЄКТС), із них: 6 годин – лекційні заняття, 16 годин – практичні заняття, 6 годин – самостійна робота, 2 години – контрольні заходи.

Назва навчальної теми	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Професійна діяльність учителя в контексті реалізації сучасних підходів до навчання в НУШ					
Тема 1.1. Нова українська школа: перехід на новий рівень базової середньої освіти. Компетентнісний потенціал природничої освітньої галузі	2		1	–	3

Тема 1.2. Психологія підлітка: мотиваційні кризи дев'ятикласників та формування стресостійкості в умовах воєнного часу	2	2	1	–	5
Разом за модулем 1	4	2	2	–	8
МОДУЛЬ 2. Організація освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти: сучасні підходи до навчання географії					
Тема 2.1. Особливості реалізації компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів в освітньому процесі з географії в 9 класах Нової української школи	2	2	–	–	4
Тема 2.2. Проблемно-проектна діяльність як засіб підготовки до професійного самовизначення здобувачів освіти	–	2	–	–	2
Тема 2.3. Практико-орієнтоване навчання географії: STEM-підходи, дослідження та цифрова візуалізація	–	2	2	–	4
Тема 2.4. Технологія глибинного навчання у освітньому процесі з географії: розвиток критичного мислення через компетентнісні завдання	–	2	–	–	2
Тема 2.5. Структура та методичні орієнтири для конструювання компетентнісно орієнтованих завдань з географії	–	4	–	–	4
Тема 2.6. Кооперативне навчання: методи, умови ефективного перебігу, матриця оцінювання групової діяльності здобувачів освіти на навчальних заняттях з географії	–		2	2	4
Тема 2.7. Оцінювання та підтримка навчального поступу здобувачів освіти в Новій українській школі	–	2	-	-	2
Разом за модулем 2	2	14	4	2	22

УСЬОГО	6	16	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Професійна діяльність учителя в контексті реалізації сучасних підходів до навчання в НУШ

Тема 1.1. Нова українська школа: перехід на новий рівень базової середньої освіти. Компетентнісний потенціал природничої освітньої галузі

Нормативно-правові засади реалізації Державного стандарту базової середньої освіти. Концептуальні засади Нової української школи та особливості організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти. Мета, ціннісні орієнтири та компетентнісний потенціал природничої освітньої галузі.

Ключові компетентності та наскрізні вміння, їх формування засобами природничої освіти. Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти та орієнтири для їх оцінювання. Наступність між циклами базової середньої освіти. Особливості організації навчання географії у 9 класі та підготовки здобувачів освіти до подальшого профільного навчання.

Тема 1.2. Психологія підлітка: мотиваційні кризи дев'ятикласників та формування стресостійкості в умовах воєнного часу

Комплексний аналіз психоемоційного стану здобувачів освіти випускних класів базової школи в умовах тривалого воєнного стану та підготовки до подальшого вибору життєвого шляху. Вікові та психологічні особливості дев'ятикласників, сутність і причини виникнення мотиваційних криз підліткового віку, їхній вплив на якість засвоєння точних наук.

Психолого-педагогічні інструменти для створення безпечного освітнього середовища, методики зниження рівня академічного стресу та техніки підвищення життєстійкості (резильєнтності) здобувачів освіти.

МОДУЛЬ 2. Організація освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти: сучасні підходи до навчання

Тема 2.1. Особливості реалізації компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів в освітньому процесі з географії в 9 класах Нової української школи

Синергетичне поєднання компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного та середовищного підходів у сучасному навчанні географії. Зміна пріоритетів від засвоєння знань до формування здатності застосовувати їх у навчальних і життєвих ситуаціях.

Проектування компетентнісного заняття: визначення очікуваних результатів, добір змісту, видів навчальної діяльності та способів оцінювання. Залучення учнів до активної пізнавальної діяльності. Компетентісно

орієнтовані завдання як засіб реалізації діяльнісного підходу. Рефлексивність навчання.

Тема 2.2. Проблемно-проектна діяльність як засіб підготовки до професійного самовизначення здобувачів освіти

Проблемне навчання: сутність, механізми та освітні інструменти. Навчальна проблема та проблемна ситуація на заняттях географії. Проектне навчання: сутність, переваги, етапи та планування навчального проекту. Спільні й відмінні характеристики проблемного та проектного навчання.

Проблемно-проектні завдання міжпредметного та професійного спрямування. Зв'язок географічних знань із реальними життєвими ситуаціями та професійною діяльністю. Використання навчальних проектів для ознайомлення здобувачів освіти зі сферами застосування географії та підтримки усвідомленого вибору профілю навчання.

Тема 2.3. Практико-орієнтоване навчання географії: STEM-підходи, дослідження та цифрова візуалізація

Практична зорієнтованість навчання географії. STEM-орієнтований підхід: інтеграція географії, природничих наук, технологій та інженерії. Дослідницькі й практико-орієнтовані завдання з алгебри й геометрії. Географічне моделювання об'єктів і процесів навколишнього світу.

Цифрова візуалізація географічних об'єктів і залежностей. Використання динамічних географічних середовищ для побудови, моделювання, дослідження та перевірки гіпотез. STEM-проекти як засіб розвитку просторового, дослідницького та інженерного мислення здобувачів освіти.

Тема 2.4. Технологія глибинного навчання у освітньому процесі з географії: розвиток критичного мислення через компетентнісні завдання

Глибинне навчання: сутність та ознаки. Перехід від відтворення географічних знань і алгоритмів до їх осмислення, перенесення та застосування в нових ситуаціях. Розвиток критичного, логічного та географічного мислення, когнітивної гнучкості.

Компетентнісно орієнтоване завдання: структура та методичні орієнтири для конструювання. Робота з інформацією, даними, графіками, моделями та множинними способами представлення природничої інформації. Аргументація, обґрунтування способу розв'язання, аналіз та інтерпретація результатів.

Тема 2.5. Структура та методичні орієнтири для конструювання компетентнісно орієнтованих завдань з географії

Компетентність як триада: єдність знань (когнітивна база), умінь (практичний досвід) та ставлень (ціннісна орієнтація).

Структура компетентнісно орієнтованого завдання, наявність реального контексту (сюжету), робота з різними джерелами інформації (графіки, таблиці, прайси) та багатоваріантність шляхів розв'язання.

Оцінювання: зміщення фокусу з правильної відповіді на якість аргументації та здатність застосувати обрану стратегію. формування критичного мислення, логіки, наполегливості та чесності при роботі з даними.

Тема 2.6. Кооперативне навчання: методи, умови ефективного перебігу, матриця оцінювання групової діяльності здобувачів освіти на навчальних заняттях з географії

Технологія кооперативного навчання як дієвий інструмент розвитку комунікативних та географічних компетентностей здобувачів освіти. Методи групової взаємодії (ротація команд, «Ажурна пилка», командно-ігрова діяльність) та психолого-педагогічні умови їхнього ефективного перебігу на навчальних заняттях географії. Практичний інструментарій оцінювання: структура, критерії та алгоритмам конструювання спеціальних матриць (рубрик). Проектування групової роботи, залучення дев'ятикласників до розв'язання географічних задач.

Тема 2.7. Оцінювання та підтримка навчального поступу здобувачів освіти в Новій українській школі.

Формувальне і підсумкове оцінювання. Оцінювання відповідно до обов'язкових результатів навчання природничої освітньої галузі та за групами результатів.

Критерії, інструменти та способи оцінювання результатів навчання географії. Самооцінювання та взаємооцінювання. Ефективний зворотний зв'язок. Рефлексія навчальної діяльності.

Виявлення освітніх втрат і навчальних потреб учнів. Диференціація навчання та добір завдань відповідно до рівня навчального поступу. Адаптація і модифікація навчального матеріалу для учнів з особливими освітніми потребами. Цифрові інструменти для діагностування, оцінювання та відстеження навчального поступу

3.1. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

1. Створити компетентнісно орієнтоване завдання з географії на основі життєвої ситуації, пов'язаної з аналізом природних, соціальних або економічних процесів, вибором професії чи подальшої освітньої траєкторії.
2. Скласти технологічну карту (або розгорнутий план) практико-орієнтованого географічного дослідження з використанням STEM-підходів, картографічних матеріалів, цифрових ресурсів та геоінформаційних технологій.
3. Розробити паспорт короткотривалого навчального проєкту (на 2–4 навчальних заняття) «Географія в моєму житті та майбутній професії», спрямованого на розвиток дослідницьких умінь, професійне самовизначення та усвідомлення практичного значення географічних знань.

4. Сконструювати систему пізнавальних завдань для одного навчального заняття з географії, яка забезпечує поступовий перехід учнів від відтворення знань до аналізу географічної інформації, встановлення причинно-наслідкових зв'язків та формування власних висновків.
5. Розробити інструментарій формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 9 класу до однієї з тем курсу географії з урахуванням груп результатів навчання.

3.2. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Опрацюйте Державний стандарт базової середньої освіти (природничі освітні галузь). Визначте основні вимоги до результатів навчання з географії у 9 класі та проаналізуйте наступність між базовою та профільною середньою освітою.
2. Проаналізуйте особливості формувального та підсумкового оцінювання на уроках географії. Визначте їх роль у розвитку навчальної мотивації учнів та формуванні географічної компетентності.
3. Доберіть приклади використання STEM-підходу та практико-орієнтованих завдань під час навчання географії у 9 класі.
4. Проаналізуйте можливості використання цифрових освітніх ресурсів, електронних карт, геоінформаційних систем та інструментів штучного інтелекту для навчання географії.
5. Визначте особливості компетентнісного навчання географії та наведіть приклади завдань, спрямованих на розвиток критичного мислення, дослідницьких умінь і вмінь застосовувати географічні знання в реальних життєвих ситуаціях.

4. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль спрямований на визначення рівня досягнення очікуваних результатів навчання та сформованості професійних компетентностей слухачів відповідно до мети і завдань програми.

Оцінювання здійснюється за результатами виконання практичних професійно орієнтованих завдань та підсумкового тестування. Максимальна кількість балів за виконання практичних завдань становить 60 балів, за підсумкове тестування – 40 балів.

Підсумкове тестування проводиться в цифровому або паперовому форматі та охоплює ключові питання змісту програми, зокрема нормативно-правові та концептуальні засади реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, сучасні підходи до навчання фізики, використання цифрових інструментів і STEM-підходів, а також оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Для успішного завершення навчання слухач/слухачка має набрати не менше 60 балів зі 100 можливих та виконати підсумкове тестування з результатом не менше 70 % правильних відповідей.

Обов'язковою складовою завершення навчання є підсумкова рефлексія, спрямована на самооцінювання слухачами власного навчального поступу та визначення можливостей практичного застосування набутих знань і вмінь у професійній діяльності.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові документи

1. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 05.06.2026).
2. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.06.2026).
3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.06.2026).
4. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-vchiteliv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-yaki-vprovadzhuyut-novij-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення: 05.06.2026).
5. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання : наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia> (дата звернення: 05.06.2026).
6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchitel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 05.06.2026).
7. Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025–2030 роки :

наказ Міністерства освіти і науки України від 20.08.2025 № 1163. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-na-2025-2030-roky> (дата звернення: 05.06.2026).

8. Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні : лист Міністерства освіти і науки України від 29.03.2022 № 1/3737-22. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zabezpechennya-psihologichnogo-suprovodu-uchasnikiv-osvitnogo-procesu-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini> (дата звернення: 05.06.2026).

Основна навчально-методична та наукова література

1. Державний стандарт базової середньої освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 верес. 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF> (дата звернення: 05.06.2026).

2. Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України : метод. рек. / кол. авт. ; за заг. ред. О. М. Топузова ; уклад. М. В. Головка. Київ : Педагогічна думка, 2023. 187 с. DOI: 10.32405/978-966-644-736-7-2023-190. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736974/> (дата звернення: 05.06.2026).

3. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 960-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80> (дата звернення: 05.06.2026).

4. Модельні навчальні програми для 5–9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року) / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku> (дата звернення: 05.06.2026).

5. Навчальні програми на основі модельних / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi> (дата звернення: 05.06.2026).

6. Нова українська школа: poradnik dlya vchytel'ya / za zag. red. N. M. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2019.

7. Бібік Н. М. (ред.). Нова українська школа: poradnik dlya vchytel'ya. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.

8. Лісова Т. та ін. Креативне мислення: національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022. Київ : Український центр оцінювання якості освіти, 2024. 260 с.

Додаткові відкриті електронні ресурси

1. PISA 2022 Assessment and Analytical Framework: Mathematics, Reading, Science, Problem Solving and Financial Literacy. Paris : OECD Publishing, 2023.

- URL: https://www.oecd.org/en/publications/pisa-2022-assessment-and-analytical-framework_dfe0bf9c-en.html (дата звернення: 05.06.2026).
2. Освітні втрати: інструменти вимірювання та стратегії подолання / ГС «Освіторія». URL: <https://osvitoria.org/podolannia-osvitnikh-vtrat/> (дата звернення: 05.06.2026).
3. Психологічна служба системи освіти України / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/pozashkilna-osvita/psikhologichna-sluzhba> (дата звернення: 05.06.2026).
4. Google Earth Education : освітні можливості використання цифрових карт і геопросторових даних. URL: <https://www.google.com/earth/education/> (дата звернення: 05.06.2026).
5. ArcGIS Online : платформа для створення, аналізу та візуалізації географічних даних. URL: <https://www.arcgis.com/> (дата звернення: 05.06.2026).
6. Національна освітня електронна платформа : електронні освітні ресурси для закладів загальної середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/> (дата звернення: 05.06.2026).
7. Інститут педагогіки НАПН України : науково-методичні матеріали з питань розвитку географічної освіти та впровадження компетентнісного навчання. URL: <https://undip.org.ua/> (дата звернення: 05.06.2026).
8. Державна служба статистики України : офіційні статистичні дані для використання у навчанні географії. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 05.06.2026).